

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлежства, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Милан Комарчевић, полицијски писар прве класе среза посаво-тамнавског, и

Милош Антонић, полицијски писар треће класе среза јадранског, на основу § 76. закона о чиновницима грађанског реда, отпусте из државне службе у интересу исте.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 30. априла 1909. год. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а по саслушању Министарског Савета, решено је:

да се Јовану Сјеничком, комесару железничке полиције у Нишу, у рангу начелника средњег треће класе, уважи оставка коју је поднео на државну службу.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 30. априла 1909 г. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

СУДСКА МЕДИЦИНА И ЊЕН ЗНАЧАЈ ЗА ПРАВНИКЕ

(НАСТАВАК)

7. Судска Медицина и правни принципи. — Али баш и они, који би хтели порицати, да је за целокупну правну науку и праксу потребно неко извесно знање из Природних Наука, морали би признати, да ће бар правницима судске струке и органима полицијске власти Судска Медицина и њене помоћнице бити у многим

приликама од замашне вредности. Колика је та вредност, показаће најбоље примери.

Већ у самој теоријској области правних наука, које се баве судским случајевима, наилазимо врло често на питања, која се дају свестрано утврдити и правилно решити само на основу неког извесног знања из појединих делова Судске Медицине. Тако н. пр. теорија о неурачунљивости и кривичној одговорности (*imputabilitas*) није више чисто спекулативно питање самих правника, него својом правом суштином захвата у област Природних Наука и њиховог методског истраживања. Она се данас оснива на тачно одређеним подацима и резултатима, добивеним другим методским проучавањем и екзактним опитима експерименталне Психологије, Психофизиологије и Психопатологије — и правник, коме би те области Судске Медицине биле сасвим непознате, не би могао о питањима те врсте правилно резонovati и до тачних закључака доћи. Слично томе може се рећи и за теорију о праву располагања или диспозиције (са имањем, особама и т.д.), а и за теорију о способности и праву сведочења пред судом (*depositio*). Све те теорије подједнако се оснивају на принципима модерно Психологије, Психофизиологије и Психопатије. У опште: у свима овим и другим научним питањима, која расправљају спорна душевна стања које особе — душевне особине, аномалије, алтерације и болести — потребна је, дакле, и правном теоретичару Судска Медицина. Нарочито се у томе истичу оне области научног испитивања и резоновања, у којима играју неку улогу и елементи урођености (конгениталности), наследства и наследне оптерећености (хередитарности), па и појави атавизма. А ако најпосле споменемо и читав низ оних врло деликатних питања, која се у правној Науци расправљају, а која се односе на душевно стање човеково, произведено којим начином тровања (интоксикацијом), инфекцијом (вирусом) или другим којим спољашњим или унутрашњим надражајем ек-

сперименталне или депресивне природе: — онда смо се дотакли тек само једне групе правних питања, о којима ће правник вазда погрешно резонovati и погрешне закључке изводити, ако не буде имао неке извесне спреме из Судске Медицине и њених помоћница — Психологије, Психофизиологије и Психопатологије. И правнику теоретичару и научном раднику потребно је, дакле, неко извесно знање из Судске Медицине, ако је рад, да поједина теоријска и научна питања своје струке темељно обрађује и правилно реши. То медицинско знање *расветлиће му многе тамне области његове струке; прогумачи му многе привидне несугласице појединих спорних питања; проширити му погледе на поједине већ постојеће правне принципе, и довести га све новим и новим проблемима.* У кратко: медицинско знање обогатиће га и учврстити у његовој струци тако, да ће бити много плоднији, а у своме резоновању и закључивању много самосталнији, поузданији и доследнији.

8. Примена Судске Медицине у законодавству. — Још јаче се истиче потреба Судске Медицине у *правној пракси* — нарочито судској. Већ при самој примени правних начела у законодавству може правник учинити читав низ озбиљних и замашних погрешака, ако се не би умео послужити научним и практичним резултатима Судске Медицине. Случајева те врсте наћи ћемо у свима законима, па и у нашим. Тако су н. пр. неки законодавци (немачки и аустријски) — било из погрешне претпоставке, да се *мушко не може* (механичком силом, претњом, лишено свести и воље) *силovati*, било из неоснованог мишљења, да силовање мушкарца не може имати озбиљних последица по личне интересе саме жртве или по друштвени напредак и поредак — збјили и сфзили појам о силовању тако, да оно за мушкарца законски и не постоји — да се, дакле, не може ни казнити, а то је велика погрешка. С тога се мора рећи, да су одредбе нашег кривичног законика у томе правцу (§ 191.) потпуније, јер више воде рачуна о истини,

доказаној у Медицини: — да се и мушкарац може спловати (у правом смислу те речи), и да силовање, извршено на мушкарацу, може имати врло осетних и озбиљних последица не само за жртву (рецимо н. пр. инфекцију којом полном болешћу), него и за опште добро. — На против опет: одредбе нашег кривичног законика, које говоре о *противприродном блуду* (§ 206. кр. зак.) нису тако потпуне и прецизне као у неким другим законикима (н. пр. аустријском и немачком), јер спомињу само две врсте тога блуда: — блуд између лица мушког пола и скотолоштво. Па и те две врсте додатне су врло непотпуно и тако, да је појам противприродног блуда много ужи, него што је у истини. По том параграфу не би се, н. пр., могао казнити хомосексуалитет међу женама (т. з. лезбијска љубав), обљуба са чмара на женама (*paedication mulierum, coitus analis*), па, наравно, ни т. з. *sodomia conjugalis* или педерастичја у брачној постели, а ње има и код нас.¹⁾ Тај недостатак нашег крив. законика потекло је јамачно највише отуда, што наш законодавац није имао толико спреме из Судске Медицине, да тачно разликује све врсте противприродног блуда и њихов значај за појединца и друштво. — И одредбе *граф. законика о рокovima за брачност детета* (код нас §§ 113. и 114. *граф. зак.*) не одговарају нормама, које су утврђене медицинском науком и лекарском праксом, него решавају такве спорове пред судом на начин, који ни просечно не одговара истини и не задовољава правду — јамачно и опет највише због тога, што законодавац није водио довољно рачуна о резултатима тачног посматрања стручне Медицине у томе правцу. — *Казне за побацивање плода из мајчине утробе* (§ 168. *ит.д. нашег кр. зак.*) махом су по законикима тако нормирано, да се по тим одредбама — или управо баш ради тих одредаба — ретко кад може тај злочин пред судом доказати, прави злочинац пронаћи и казнити, а тај је случај, на жалост, и код нас. Да је законодавац при редакцији тих параграфа имао у виду оно старо, осведочено искуство лекара у томе питању, да матере не издају своје учеснице у побацивању²⁾ само за то, што је и за њих казна веома осетна, јамачно би у закон унео друге одредбе, а не оне из гл. XVII. § 168. кр. зак. — И одредбе § 164. нашег кр. зак. показују, да законодавац није обратио довољно пажње на судско-медицинску страну тога питања. По тим одредбама постоји „дело убијства деце, нарочито кочилиади“, ако мати своје дете „од порођаја за 24 сата, или ако се докаже, да је мучно стање породице још непрестано трајало, и после 24 сата“ убије... а та одредба — бар са гледишта стручне Медицине — не одговара ни правди ни духу самога закона. У њој

¹⁾ Конјугална содомија била је већ предмет судског истраживања и код нас, и наши судови били су у непријатности, како да је пресуде. Касациони суд решио је, да је то дело кажњиво и донео је (фебр. 1900) начелно решење, да се тако дело има квалификовати као злостављање.

²⁾ А без саучесника ретко кад и дође до тога злочина. Шта више, саучесници су махом прави кривци.

се претпоставља, да „мучно стање“ породиљно траје 24 сата после порођаја, а та је претпоставка сасвим погрешна. На против: лекарско искуство доказује, да се — при иначе нормалном порођају — „мучно стање“ породиљно убрзо после порођаја изгуби. Зато су други законодавци (н. пр. немачки и аустријски) и одступили од тако дугог и тачно одређеног термина као неке повластнице, и ограничили га на сам порођај или на врло кратко, неодређено време иза тога акта (*„während oder gleich nach der Geburt“* по § 222. аустр. *напр. за кр. зак.*, а *„in oder gleich nach der Geburt“* по 217. § нем. крив. зак.). — Немачки казнени законик чини опет у томе питању ту погрешку против научних начела и практичног искуства у Медицини, што жени само у ванбрачном порођају признаје дело детоубијства, а брачној матери не — као да она за време порођаја или одмах после порођаја — дакле за време породиљских мука — не би могла доћи у тако мучно стање тела и душе, да учини дело, за које не би могла бити потпуно кривички одговорна! — Па и одредбе из гл. XIX. нашег крив. законика, које говоре о *насилним повредама и о насилној смрти*, добиле би — без сумње — и други облик и одређенију и потпунију садржину, да је законодавац та питања решавао с више знања и искуства из Судске Медицине. Нарочито су у томе правцу непотпуне, неодређене, па с тога за лекара-вештака и веома незгодне одредбе из § 177. нашег кр. зак., а баш тај параграф је код нас веома често у примени. Тај недостатак осећају не само лекари, него и правници ма у ком својству судске и полицијске праксе.

Ово је само неколико примера, а има их још много више. Сви доказују, да и у нашим и у туђим законикима има знатан број законских одредаба, које не одговарају начелима Судске Медицине, па с тога по гдекада сметају правилном решењу таквих спорова пред судом. Те одредбе ваљало би довести у склад са модерним погледима у Медицини и њеним помоћницима, а ту *задаћу би могао решити само онај правник-законодавац, који би сам имао довољно спреме и разумевања у медицинским питањима те врсте — дакле у Судској Медицини.*

(наставите се)

Д-р М. Јовановић — Батут

„О ДОКАЗИМА У КРИВИЧНОМ ПОСТУПКУ“

(Одговор г. Милошу Станојевићу, судији на приказ књиге под горњим насловом)

Г. Милош М. Станојевић, судија првостепеног суда за округ београдски приказао је моју књигу „О доказима у Кривичном Поступку“ у „Полицијском Гласнику“ бр. 8—12 од ове године, и у том свом приказу изрекао је о поменутој књизи овај суд: „Што се тиче пак поменутог практичног циља овога дела, који је г. Марковић хтео постићи, ово његово дело није без мана, јер у истом има погрешних и нетачних објашњења поје-

диних законских одредаба крив. поступка, које се апсолутно не могу примити.“ Мане, као и погрешна и нетачна објашњења, по мишљењу г. Станојевића, долазе отуда, што мени „оскудева пракса“, која је потребна „да би закључци о појединим законским одредбама били правилни“. Г. Станојевић се у свом приказу — ово треба добро имати на уму — јавља као практичар, који поред теоријске спреме, познаје „све оне практичне нијансе кроз које пролази једна кривична истрага“, и који, као такав, изриче горњи суд.

Да ли је овај г. Станојевићев суд тачан или не, најбоље ће се видети, ако се загледа у разлоге на којима он базира своју оцену. Г. Станојевић је свој суд засновао на погрешкама, које је нашао у мојој књизи, које је истакао и о којима је нарочито говорио.

Да их прегледамо на брзу руку.

I. Прва замерка се односи на *увиђај*. Ово је управо и најважнија и највећа замерка, јер је г. Станојевић њој посветио више од половине приказа.

У спору је, на првом месту објашњење §-а 54 крив. пост. или решење питања: у којим се случајевима има предузети увиђај?

Ја сам у својој књизи тврдио, да се § 54 има разумети тако да иследник није безусловно дужан да предузме увиђај чим сазна да је кривично дело за собом оставило неке трагове. Он, и ако зна да је кривично дело оставило извесан траг, неће предузимати увиђај само онда, кад је тај траг несумњиво већ доказан другим доказним средствима. Према томе да од увиђавности иследника зависи, хоће ли извршити увиђај или не, при чему се има да руководи циљем увиђаја као и циљем саме истраге. Г. Станојевић је у свом приказу навео, да „овако објашњење и издавање смисла § 54. кр. пост. т. ј. овако решење постављеног питања, апсолутно је погрешно и противно закону.“ По њему је иследник дужан, обавезан по § 54. „да код дела која у опште остављају трагове изврши, и то одмах, увиђај, без обзира на то да ли ће се овим увиђајем који ће он извршити по овом зак. пропису утврдити што или не.“

Да видимо, ко има право.

Кад се прочитају разлози г. Станојевићеви види се двоје: прво, да он текстом §-а 54 поткрепљава своје мишљење, и друго, да се упушта у теорисање, у научно излагање спорног питања и тврди, да иследник може испунити своју деликатну мисију само тако, ако сваки траг сам лично опази својим чулима, и да би свака друга истрага била дефектна па онда и рђава.

И једно и друго резонување г. Станојевићево је нетачно.

Што се тиче теорисања о томе, како је истрага „бледа и сува“ ако иследник о свима траговима не учини увиђај, г. Станојевић би брзо увидео погрешност својих резонувања, да је моју књигу прочитао онако како се књиге читају. Он би при таквом читању видео, како данашња наука никако не тражи, да иследник трчи на лице места и да врши увиђај чим сазна да је кривично дело за собом оставило

ма какав траг. Данашња наука сматра мишљење г. Станојевићево за беспотребно и бесциљно отезање поступка. О овоме се г. Станојевић може уверити, ако отвори ма који удбеник или коментар ма чијег законика о крив. поступку, ако не верује детаљним и опширним излагањима, која се налазе у мојој књизи. Доказа за све ово може г. Станојевић наћи и у свима новијим законодавствима, која су заснована на гледишту данашње науке. Неко од њих, као немачко, бугарско и др. само предвиђају увиђај, али никако не наређују иследнику да сваки траг кривичног дела својим чулима опазе, већ остављају њему да он по својој оцени реши, хоће ли вршити увиђај или не. Друга законодавства, опет, као аустријско у § 116, изречно одређују, да се увиђај има предузети увек, кад се то и каже потребним ради расветљења какве чињенице која је важна за истрагу. Кад и у ком ће се случају увиђај показати потребним, и по овим законодавствима зависи само од оцене иследника.

Извесно је, да ће после овога и сам г. Станојевић увидети, да се његово мишљење теоријски не да бранити, сем ако не држи да су како нова законодавства тако и наука на погрешном путу. Ако би ово последње био случај, он би науци учинио велику услугу, кад би своје мишљење објавио у ком од угледнијих европских стручних часописа.

Али г. Станојевић, сем овога, своје мишљење базира и на самом тексту § 54. Он вели „да је овај законски пропис императиван“, да се „њиме иследнику налаже, ставља у дужност, да се увери о ономе о чему је реч у овом §-у, и по-стара се да се траг не изгуби.“ Све ово, опет изводи из речи овога §-а: „ислеђујућа власт.... сама ће се о том трагу уверити и старати се... да се он не изгуби“.

И ово је сасвим неосновано.

До оваког тврђења г. Станојевић је могао доћи само тако, што није знао, да наука и пракса могу чинити одступања од одредаба кривичног поступка. Он, као добар практичар, ваљда зна, да је и наша судска пракса потпуно одступила од неких императивних наређења кривичног поступка. Он је требао да зна, да је природа кривичног поступка таква, да се овака одступања допуштају у интересу самог поступка, разуме се, да та одступања не смеју бити произвољна већ могу бити створена само или науком или сталном праксом. Сем овога, да је г. Станојевић знао, шта је увиђај у суштини својој, шта је његов циљ и чему има да служи, он извесно не би тврдио, да се § 54 има разумети онако како га он схвата.

Да све ово г. Станојевић не разуме, сам је о томе дао бриљантан доказ. Да би што боље поткрепио своје мишљење о томе, како је § 54 императивног карактера, па према томе да се не сме другаче разумети него што га он разуме, он се позвао на француски кривични поступак, који је данас најстарији, и који, као и наш садржи једну одредбу која одговара нашем §-у 54. То је чл. 32 (а не 34, као што г. Станојевић наводи) који наређује прокуратору републике да у слу-

чају извесних кривичних дела која за собом остављају трагове без икаквог одлагања изиђе на лице места и учини увиђај. Он вели, да је ова обавеза општа за све званичнике судске полиције, па из тога изводи да се другаче не сме разумети ни наш § 54.

Међутим ствар у Француској стоји сасвим другаче. Није довољно умети прочитати закон, него је требало знати шта о том закону вели француска наука и пракса, па се тек онда на њега позивати. Ево како стоји ова ствар у Француској. Гаро, у чију спрему г. Станојевић свакојак неће посумњати, говорећи о увиђају и то нарочито о чл. 32. законика о крив. поступку, текстурално вели ово: „Кад се прочита текст овога члана, изгледа да је увиђај у случају *flagrant délit obligatan*. Али, и поред императивних израза у чл. 32, прокуратор републике учиниће увиђај само онда кад он то нађе за потребно“.

Овако наука у Француској, а исто тако и француска судска пракса. Још 1842 год. министарство правде издало је упутство, којим је препоручило, да се увиђаји врше само у случају потребе, да би се избегли бесциљни изласци и бескорисни трошкови.

Као што се види, ниједне државе нема, у којој су иследници безусловно дужни да врше увиђај чим сазнају ма за какав траг кривичних дела, па било да њихови законици садрже императивна наређења или не. Па ипак у свима тим државама истраге нису ни „суве“ ни „бледе“, као што то г. Станојевић мисли.

Г. Станојевић вели: „оставити сувереној оцени иследника вршење увиђаја и његовој увиђавности значило би у многим случајевима у напред осудити истрагу на неуспех. Маса несавесности и злоупотреба провукла би се на тај начин у многим крив. истрагама...“ Ове речи јасно показују, како г. Станојевић не зна шта је увиђај. Он држи, да кад закон не принуђава иследника да врши увиђај чим сазна ма за какав траг, то одмах има да значи, да иследник може вршити увиђај кад се њему свиди. По овоме би изишло, да се само у Србији правилно врше увиђаји, а у целом осталом свету да су саме злоупотребе и несавесности. Међутим, није тако. Г. Станојевић треба да зна, да закони не морају све предвиђати па да се ипак правилно ради. Законе објашњава наука, у томе се циљу пишу удбеници и коментари, који казују иследницима и судијама како треба разумети закон. У томе циљу сам и ја написао књигу, о којој је реч овде, у којој је јасно речено шта је увиђај и у коме се циљу предузима. Иследник, који то зна и који се тих упуста држи, не може погрешити. Несавесности и злоупотребе се казне, те стога о њима не може бити ни говора.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

БЕРЛИНСКА ПОЛИЦИЈА

(НАСТАВАК)

У Прусској се јавно старање примењује годишње на 6—7.000 малолетника, чије

издржавање стаје око 5.000.000 марака, од којих две трећине падају на терет државе, а једна трећина на комунална самоуправна тела — округе.

У овом правцу дејствују и многа приватна удружења, која се приватним путем старају о васпитању деце, којој прети опасност од моралне пропасти. И по правилу најпре се преко ових удружења, затим свештеника и школе дејствује, пре но што би држава била принуђена да предузме потребне репресивне мере.

Тежња је, да јавно старање осуђене малолетнике на првом месту упуте у приватне фамилије, како би остали у средини у којој ће и доцније живети, па се тек у другом реду, али ипак у највише случајева, упућују нарочитим заводима за васпитање и поправку, од којих је тек врло мали део државни, а многа већи приватни, само што стоје под државним надзором.

Приликом посете једнога таквога приватнога завода у Целендорфу код Берлина, који је познат под именом „васпитни завод Урбан“, задужбина некога давно преминулог богатог, а притом хуманог човека, могли смо се уверити о изванредно целисходном уређењу таквих завода, где се малолетници оба пола осећају као у породици. Ну о томе другом приликом биће говора опширније.

Услед целисходног уређења јавнога старања над напуштеном и поквареном младежи, особито од доношења специјалнога закона о томе, криминалитет малолетника у Немачкој не пење се већ од неколико година, као што је то случај готово свуда на другим местима. То је с поносом могао да истакне у једној од прошлогодњих седница немачког парламента државни секретар д-р Нибердинг.

Да поменемо овде још једну установу, која је у Немачкој прошле године заведена у интересу малолетника. То су нарочити судови за малолетнике.

Установа тих судова показала је била у Америци и Енглеској врло лепе резултате, што је дало повода да се они и у Немачкој заведу. Док се потребне измене у законодавству не изврше они су овде заведени за сада административним путем. Судови се састоје из једнога судије, као председавајућег, обично старатељског или оног који има највише искуства и смисла за поступак са малолетницима, и два судије из грађанства („шефен“), који одговарали од прилике нашим поротницима. Суд има да до ситница испита ранији живот и односе окривљених малолетника пре но што донесе одлуку да ли су дело с разбором учинили или не, т. ј. да ли ће бити и осуђени или само упућени на принудно васпитање. Јавност је при суђењу ограничена на лица која су потребна, као што су дотични свештеник, учитељ, родитељи или старатељи, лекар и лица којима суд нарочито допусти приступ.

Први такав суд у Немачкој установљен је 1. јануара пр. год. у Франкфурту на Мајни и на његовој првој седници међу позватим гостима био је и писац ових чланака. Судило се двама дечацама и једној девојчици за неке омање крађе

Из испитивања председавајућег судије и целог поступка огледало се особито благо опхођење према тим малим неваљалцима и очински прекори за учињене грешке, те су са сузама напуштали судску дворницу. Један од тих дечака кажњен је укором, други је упућен у завод за поправку, пошто се видело да је до онда живео у недовољним приликама и рђавој моралној средини, а девојче је предато родитељима с налогом да се боље о њеном васпитању старају.

Како су се пробае са овим судовима још у почетку показале као корисне и да повољно дејствују на сузбијање криминалитета малолетника, они су расписом Министра Правде од 1. јула пр. год. заведени при свима средњим судовима у целој земљи.

Издавање криваца врши се на основу закључених државно-правних уговора са страним земљама, а по одобрењу министара иностраних дела и правде. Ако захтев о издавању иде редовним дипломатским путем, онда дотични сачекује решење о издавању у судском затвору, а ако је молба за издавање упућена непосредно односно полицијској власти, онда се странац задржава у сигурном полицијском затвору, извештавајући одмах о томе министарство и очекујући по том потребно решење. Трошкове око издавања сноси држава. Сопствени поданици се ни у ком случају не издају (§ 9. немачког кривич. зак.)

Транспорт криваца врши се махом нарочитим жељезничким колима, која по утврђеном реду возије извесним линијама стално саобраћају.

Транспортна жељезничка кола састоје се из 12 ћелија, у које се затварају обично по један, а, према потреби, и по два транспортата. Свака се ћелија засебно затвара, те цео транспорт од 12—24 лица прати један спроводник.

Спроводник на одређеним станицама предаје транспортате органима дотичних местних полицијских власти, које се благовремено морају известити о времену доласка транспортата, како би се сачекао на станици воз са транспортом. Спроводници који прате ова кола обично су чувари казнених завода, који се на ту службу наизменично по месец дана одређују. Они су дужни да на свима станицама примају и предају транспортате свију категорија. То су т. зв. „општи транспорти“ (Sammeltransporte).

У хитним случајима или кад каква лица имају да се спроведу у правцима где општа транспортна кола због мале потребе и не саобраћају, транспорт се врши обичним жељезничким колима са цивилним транспортерима, данас лицима из грађанства, с којима полиција закључује уговор на одређено време ради спровођења криваца. Они морају бити поуздани људи и бити увек готови да кад се позову приме спровод. Кад врше службу они имају карактер званичних државних органа. Плаћају се за сваки случај по прошлогодишњем уговору за цео дан (12 часова) 4.75 марке поред карте III. класе, а где има и сувим да се пугује, онда му

се плаћа 27 пфенига од сваког километра. Издатак на храну транспортата (0.50 марке дневно) надокнађује му се по извршеном спроводу.

Транспортне трошкове сноси полиција која врши транспорт, а после их наплаћује од дотичних транспортата или оних по чијој се кривици спровод врши. За транспорт заједничким колима рачуна се по 8 пфенига (0.10 дин.) од сваког транспортата на 1 км. (иначе сам подвоз III. класом стаје 3 пфенига од километра). Транспортатима се даје на пола дана 375 грама хлеба и 125 грама кобасице или сланине. Полиција која почиње транспорт мбра транспортате снабдети с храном за један дан, а даље снабдевање врше друге спроводне полиције, бележећи издатке у спроводном листу, који с транспортом иде у место опредељења. За обичне појединачне спроводне рачуна се карта III. кл. за транспортата и транспортера, храна транспортата и дијурна транспортеру. По самим варошима спровод се врши колима.

Конкубинат — ванбрачан заједнички живот лица разнога пола законом је само у толико забрањен, у колико је осуђеним лицима за браколомство украћено право поновног ступања у брак. И тамо полиција према неким старим министарским прописима има да интервенише и ванбрачан живот забрани, где се он у толикој мери испољава, да изазива јавну саблазан. Иначе се конкубинат не трпи још ни тамо, где би по закону и брачна веза била немогућна.

Полиција сигурности се стара и о умоболнима. При појави душевног обољења полиција на основу мишљења физикуса спроводи оболелог у душевну болницу, а по том извештава о томе његове сроднике. Када судови неко лице ослободу кривичне одговорности због правне неурачунљивости услед душевног обољења, онда се дотични упућује полицији, која одлучује где ће се упутити: да ли у какву болницу за душевне болести или други какав окружни завод за смештај за јавну сигурност опасних лица, или ће се оставити у слободи, ако од њега не прети никаква опасност, но опет под контролом полиције. И при отпуну из завода душевно оболелих мора се претходно тражити мишљење полиције.

При овом се одељку води и казнени регистар. т. ј. листе свију осуђених лица која припадају берлинској општини и оних који су у Берлину осуђени. У Прусској те су регистре обавезни да воде државни тужиоци при сваком првост. окр. суду. Ну поред тога за полицијске циљеве воде их и местне полиције. Чим се неко лице осуди онда суд попуњава нарочиту листу и доставља је поред државног тужитељства и полицији, где се по азбучним реду слажу. Из ових регистра кажњених лица дају се обавештења само властима, а не и приватним лицима.

(НАСТАВИТЕ СЕ)

Жив. А. Лазиф

ПОЛИЦИЈА У ФРАНЦУСКОЈ

(НАСТАВАК)

Поред четири компаније резерве, постоји још једна компанија позорника са специјалним задатком — бригада за кола — која се стара о извршењу закона и прописа, који се односе на циркулацију кола у јавном саобраћају.

Велосипедска бригада, чија је улога много важнија у погледу сигурности јавног саобраћаја, расподељене је на све бригаде средњих компанија. Агенти, који је састављају, од огромне су користи у случајевима, у којима је потребна брза акција. Они, поћу, доприносе веома много сигурности удаљених квартова својом покретљивошћу и брзином, с којом изненада прелазе с једног краја на други.

Републиканска гарда, која се састоји из три батаљона и четири ескадрона, доприноси, такође, под управом и по наредбама префектовим, одржању реда приликом манифестација и свечаности. Поред овога она, заједно са позорницима резервних компанија, врши службу на јавним баловима, у позориштима и осталим јавним локалима и при тркама.

Једновремено са општинском полицијом, о уличној сигурности старају се и нека одељења дирекције за истраживање.

Тако:

Једна секција одељења сигурности има дужност да хвата и затвара коцкаре и крадљивце; да истражује јатаке и прогнанике, и да спречава сваку законску повреду на јавном месту.

Покретна бригада одељења сигурности, под директном влашћу једног полицијског комесара, подељена је у две секције, од којих прва води рачуна о скитницама и просјацима, а друга о моралу и проституцији на јавним местима.

Бригада за спречавање коцке надзирава, поглавито, вапарске свечаности и трке у погледу коцке.

Полиција јавних етаблимана.

1. Позоришта, концерти, балови.

Према чл. 1. декрета од 6. јануара 1864. год. о слободи позоришта, свако лице има право подићи и експлоатисати позориште, ну о томе мора известити министарство уметности и префектуру дотичног места. Члан 2. овог истог декрета ставља у дужност сопственицима позоришта, да се у погледу реда, сигурности и чистоће придржавају у свему полицијских наредба и регламана.

Полицијска наредба од 1. септембра 1898, год. регулисава функционисања позоришта са разних тачака гледишта.

Према прописима I главе ове наредбе, свако лице које би хтело конструисати и експлоатисати позориште, мора претходно о томе поднети пријаву министарству просвете и уметности, као и надлежној полицијској префектури. Уз пријаву мора се поднети и план зграде у зегземплара, и означити број места за публику. Пре него што би ново позориште отпочело радити, администрација изве-

штава молиоца да ли је потребно да у поднетом плану учини какве измене.

Подингнуто позориште не може се отворити пре него што га прегледа виша позоришна комисија, коју састављају: управник полиције као председник, техничари, директори позоришта, општински одборници и извесан број чиновника.

Полицијска наредба од 1898. год. прописује, да поједини делови позоришта морају бити конструисани од незапаљивих материја и изолисани од осталих делова дебелим зидовима; даље: да стенице буду широке најмање 1.50 m. и да број излаза из позоришта и њихова ширина буде сразмеран броју места за публику.

Загревање се може вршити само помоћу апарата, који су потпуно изолисани од појединих делова позоришта, а осветљење мора бити електрично. Постоји нарочита техничка комисија, која студира питања о осветљењу, и испитује да ли се прописи и наредбе о њему тачно примењују. У крајим размацима времена, обично сваког месеца, нарочита комисија прегледа свако позориште, и овом приликом уверава се: 1. да ли се прописи полицијски тачно извршују, а нарочито, да ли апарати против пожара функционишу правилно, и 2. да ли какве модификације треба унети у уређење позоришта.

Главни надзор над позориштима, за време представа, врше: по један полицијски комесар, улични позорници и републиканска гарда.

Свакој позоришној представи мора присуствовати и по један лекар.

Према декрету од 30. децембра 1852 год. сопственици позоришта дужни су подносити на преглед надлежним полицијским комесарима сваки нов комад, намењен јавном представљању, а према чл. 8 декрета од 2. новембра 1892 год. у представама не могу употребљавати децу испод 13. год. без нарочитог одобрења министарства просвете и уметности.

* * *

Саобразно прописима полицијских наредба: од 31 маја 1833, 17 новембра 1849 и 1 септембра 1898 год., личности које желе отворити и експлоатисати „safe-concert“-е морају за ово имати допуштене од полицијске префектуре.

Полицијске одредбе о улазима и излазима публике, грејању и осветљењу, које се примењују на позоришта, важе у свему и за „safe-concert“-е.

* * *

Према полицијској наредби од 31 маја 1833 год. за приређивање јавних балова потребно је допуштење надлежне полицијске власти. Ово се даје по учињеној истрази у поледу сигурности зграде, и под погодбом: да се из бал не пушта нико са оружјем, батином, штапом, као ни деца испод 16 год. старости.

2. Продавнице пића.

Личности, које намеравају да отворе кафану, крчму или ма какву продавницу пића, дужне су пријавити се полицијској

власти у смислу закона од 17 јуна 1880 год. Свака промена у личности сопственика или деловође ових радњи мора такође бити пријављена власти. Пријаве се подnose: у Паризу — префектури; у селском департману и општинама Сене и Оазе — месној општинској власти, а њихов пријем потврђује се реверсом. Преписи пријава достављају се, у року од три дана по пријему, прокуратору републике, који има право протеста против отварања нових продавница пића.

Време отварања и затварања. Према полицијским наредбама од 8 новембра 1870 и 28 јула 1879, продавнице пића у Паризу не могу се отворити пре 4 часа изјутра у времену од 1 марта до 1 новембра, ни пре 5 часова изјутра од 1 новембра до 1 марта, а морају бити затворене најдаље до 2 часа изјутра у свако доба. Изузетак се чини само према продавницама пића у близини пијаца, које могу бити отворене целе ноћи.

Отварање и затварање продавница пића у општинама које спадају у ресор париске полиције, регулисано је полицијским наредбама од 31. октобра 1858 год. и 28 марта 1879 год. Према овим наредбама оне могу бити отворене: у 6 часова изјутра од 15 октобра до 15 марта и са изласком сунца од 15 марта до 15 октобра. У свако доба год. морају се затворити до 2 часа изјутра.

У смислу старих обичаја, који су санкционисани и полицијским расписима, продавнице пића могу остати отворене целе ноћи извесних празничних дана, као н. пр. у очи Божића и Нове Године, о народним празницима итд.

Поред овога, извесне зграде могу добити изузетна допуштена у погледу ранијег отварања или доцнијег затварања или најзад, да могу остати отворене преко целе ноћи. Допуштена ова двојака су: стална и привремена. Прва издаје управник полиције после истраге којом би се утврдила оправданост траженог допуштења, а друга — привремена — полицијски Комесари и општински председници при свадбама, банкетима и разним другим свечаностима.

Према полицијској наредби од 20 јула 1894. год. свака игра на новац забрањена је у јавним стаблисанима и на јавним местима.

3. Станови с намештајем.

Издавање под закуп станова с намештајем регулисано је полицијском наредбом од 1 јула 1905 год., која поглавито обухвата ред и чистоћу у овим локалима.

Према чл. 2, 3, 4 и 5 ове наредбе, ни један од ових станова не може се издавати под закуп, док се његов сопственик претходно не пријави префектури и не добије потребно допуштење за ово. Допуштење се издаје само онда, ако молилац да довољно гаранције у погледу моралности, и ако стан, намењен издавању одговара свима гигијенским погодбама. Ако се издавалац стана не придржава прописа поменуте наредбе, дато допуштење може му се одузети.

Чл. 9 поменуте наредбе ставља у дужност хотелијерима да воде нарочите ре-

гистре за уписивање путника. Регистре ове потврђује полицијски комесар, а прегледају их поменути органи одељења за пријаву становништва. Куће првог реда и извесни поћни азили прегледају се посевдневно. (НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПСИХОЛОГИЈА ЗЛОЧИНА И ЗЛОЧИНЦИ СПЕЦИЈАЛИСТЕ

(НАСТАВАК)

У првој свесци овога дела („Psychologie des Verbrechers Bd. I, S. 89.) упознали смо у убици Шиллингу једну индивидуу, која је падала на надражај, чим би јој се руке дотакле меког и топлог меса жртвиног. Њега је нешто формално гонило на то, да своје руке меће о врат женским особама, да га притискује и најзад и задави. По познатим психолошким законима јасно је, да онај човек, који је један пут са задовољством метнуо руке о врат неке и задавио га, да тај осећа нагон (чак и чисто физиолошки осетљив), да ту радњу понавља.

Од дављења рукама до бодења и сецења ножем само је кратак психолошки пут. Жртва виче и опире се, и одмах се страст и енергија злочинца страховито појачава. Потреба и нагон да се изврши крвава повреда изненадно се породи у њега. Код таквих људи слабо су развијени разборитост и промишљање, те се они и сувише доцкан јаве, да би му наложиле, да се од тога уздржи. Жртва је тада већ мртва.

Као што је речено, и убица, који при убијању не осећа никакву полну драж, ипак са свим сигурно осећа страст, радост, задовољство при радњи убијања. За то што се страст изазива свирепашћу, рекли смо да у страсти за убиством лежи у опште један садистички моменат; у том се смислу има ово разумети.

Има даље убица, које не дражи на убиство хватање за врат, већ поглед на голо, топло човечје тело. За то неки тиранин није никада могао да гледа са свим го врат у човека, а да не помисли на то, како би ту лепо могао да удари мачем. И овде нам изгледа, да има нечег скривено сексуалног, што при том има утицаја. Гледање голога дражи на сладострашће и на убиство. Додир и осећање топлог меса може изазвати жељу, да се пусти топла крв, која тече у жилама под том топлим кожом, и да се гледа како она тече. По нашем мишљењу убиство из сладострашћа даје нам кључ за страст за убијањем. Сетимо се само Золинога романа: „Животиња у човеку.“

Задовољство у свирепости, у мукама жртве, не мора бити баш и гледано у стварности; неким људима, који имају страст за убијањем, довољно је да виде узрок, а мучење жртве представе они сами себи. На тај се начин највећма задовољавају тровачице, жене које имају страст за убијањем.

Многострука тровачица Готфрида, по свом сопственом признању, осећала је н. пр. стварно задовољство у тровању.

Тако је на пример једној девојци дала отрован бутер на хлебу, кад је ова дошла да јој честита рођен-дан. (А. Krauss).

Убиство тровањем женски је специјалитет и из других разлога: што је тајанствен и без проливања крви.

Још један корак даље, па долазимо до неврастеника и дегенерисаног човека, који при погледу ножа или оружја има принудни нагон да убије другог човека (ма му то био и најближи сродник), и који каткад подлеже томе нагону. Ти принудни нагони нису само психолошке врсте, већ га дотични и физиолошки осећа. У том наступу вуче га нешто са пуном грозничавошћу ка ножу или ка мачу.

*

Седамнаестогодишњи Јозеф Лепаж извршио је покушај убиства над једном двадесетчетворогодишњом младом женом која је становала у истој кући; мотив убиству изгледало је да је био садизам. О себи је причао, да је у младости најрадије мучио своју браћу и сестре. Гледање крви увек му је причињавало нарочито задовољство; тако је једном убо ножем у колено свога брата, када су им родитељи били отишли од куће. Он мисли непрестано на харање, раскалаштво, клање, потоке суза, које би желео пустити да теку.

„У осталом, увек је била моја фикса идеја, некога да убијем, да одсецам главе, то би тек било право задовољство. Кад сам био детско, нисам ни на шта друго ни мислио до на убоде ножем“. Тако вели Јозеф сам о себи.

Један пут је случајно видео голе груди те младе жене. При том се решио у себи, да је мора живу или мртву имати; изгледала му је величанствена, да изврши над њом обљубу, док јој се леш још трза у самртној агонији (v. Krafft-Ebing).

*

Познат је судски случај са принцем *Просиером Аренбергом*, који је за време свога службовања у Африци извршио најодвратније злочине. Војни суд у Африци осудио га је на десет месеца затвора. Други војни суд у Берлину осудио га је због убиства на смрт. Путем највише милости смртна казна буде му замењена петнаестогодишњим затвором, који је принц Аренберг издржавао до новембра месеца 1900. године. Трећи војни суд донео је пресуду, којом га је ослободио кривичне одговорности и огласио за неурчунљива.

Принц Аренберг патиио је од хроничног алкохолизма и наступног лудила гањања. Он је био плод крвно сродног брака, а сем тога није изостала ни наследна болесна наклоност. Кад му је било четрнаест година, изгубио је оца, те му је недостајало строго васпитање.

Он је био подлежан и готов на најужасније свирепости. Рибама је вадио очи, мучио је псе и мачке, једнога је пса обесио за задње ноге и три га дана тако хранио. Све су то биле само најмање свирепости.

Кад му је било дванаест година пушио је у велико и много, а од четрнаест година већ је почео имати сношаја са

женскињем. Кад је ступио у војску одао се пићу, и то у толикој мери, да је морао квитирати са службом у Европи. У Африци је и даље продужио свој начин живота. К томе је дошла још и нездрава југозападна афричка клима. Познато је, да та клима појачава зле последице од прекомерног уживања алкохола како за Европљане, тако и за урођенике.

Пороци полне врсте, дуван, пијење ракије и чаја, утицаји климе на тело и психу, најзад неки пут и прекомерни штрапаца — све то доводи до једнога психичкога стања, које се назива „Tropenkoller“, и које дражи пре свега на злочине противу јавнога морала и на друга крвожедна дела. К томе се има додати, да је принц Аренберг патиио још и од наступног лудила. Наглашујемо нарочито, да се алкохолна психоза, која је нагнала принца Аренберга да полудила и до убиства, има схватити као последица живота у тропским пределима.

Случај са принцем Аренбергом јесте само један особито драстичан пример за читав један тип, код кога се више или мање јако изражава психоза.

„Неодређени страх прати га и тера из места у место, пружа му прилике да види и чује ствари које нико други не чује и не опажа, и најзад га доводи до убиства свога дотадашњег друга, са ким је још непосредно пред извршење дела седео заједно у шатору и из исте флаше пио ракије... Ништа, ама баш ништа није давало повода, да се верује, да му се друг бави издајничким намерама и да је ради о животу принчевом (Pelmann).

Принц је после, као и пре, тврдио, да је својим делом стекао заслуге за добро отаџбине. Никакав осећај кајања, ни мало увиђања о ужасности свога дела и погрешности својих назора.

О жени као убици опширно је писано у одељку о карактерологији (Band II, S. 258). Као што је тамо речено, жена, која је ниско пала, као велики злочинац једва да је нешто мало заостала иза човека злочинца. И ако готово увек оставља човеку крваво извршење дела, она га ипак потпомаже пре и после дела саветом и сваком физичком помоћу. Сугестијом и подстрекавањем на дело убиства има она врло јаког утицаја на човека. Као тровачица жена се често јавља и са свим сама, без ичије помоћи. Ту је она тако рећи у своје елементу. Кувати и зачињавати то су њени најглавнији послови. За то јој је при том и најлакше неприметно помешати отрова са јелом или пићем.

Рафинирана тровачица била је осамнаест година стара Лина Б., једина кћи угледних и богатих сељачких родитеља, верена са Хајнрихом двадесетосмогодишњим сином такође имућнога сељака; али она је била баџила око на млађег Хајнриховог брата Георга. Кад је била на неколико недеља у гостима код своје будуће фамилије долазила је ноћу у кревет Георгу и подавала му се. Причала му је чешће, како је ноћу сањала, да је Хајнрих у првој години брака умро и да га је видела како у црном оделу лежи у мртвачком сандуку. Најзад признаде Георгу,

да се не може удати за Хајнриха, јер љуби њега, Георга. Пошто им је Хајнрих био једина сметња за њихову везу, то се она реши да га уклони са овога света. Мало нешто пре свадбе даде она отрова своје веренику. На дан извршена дела ишла је са вереником у цркву. „По повратку из цркве била је необично весела, пуна љубазности према веренику и толико распуштена, да га је натерала да с њим игра“. Само дело извршила је на овај рафинирани начин. По подне је донела себи из кујне једну шољу кафе. „Кад је Лина донела кафу, Хајнрих примети, да је то шоља, из које је искључиво он пио кафу. Хајнрих јој то пребаци, пошто је у томе био особењак и није допуштао да му ико пије из његове шоље. Она је већ к'о бајаги хтела да пије из ње, али се љутну и рече му нека он пије из ње, а она ће донети себи другу шољу. Хајнрих попи један добар гутљај и одвратношћу остави шољу, пребацивајући, да је кафа рђава као да има сумпора у њој. Она то одби, рекавши му да не будали кад у кафи нема ничега. За тим изађе напоље и проспе остатак кафе из шоље“.

Лина је радила с планом. Још у кујни сипала је фосфора у Хајнрихову шољу с кафеом. Да би отклонила сваку сумњу правила се као да је она хтела да пије из ње. Признала је доцније и то, да је рачунала са Хајнриховим особењаштвом, да никоме не допушта да пије из његове шоље.

Кад су код Хајнриха наступили знаци тровања, пришла је болесничком крвету свога вереника. „Кукала је и нарицала, као да је тим поводом сва несретна. Кад су јој отац па и Георг казали да зовне лекара, она се бранила да не зна где станује лекар у оближњој вароши. Приликом неге болесника спречила је да му се даје воде да пије (што је он у највећој жеђи молио), пошто му то може само шкодити...“ Све је начине и претварања употребила, не би ли јој само дело уродило плодом.

На претресу је све порицала и сву кривицу баџила на — Георга. Лина и Георг осуђени су на смрт, али им је та казна путем милости преобраћена у доживотну робију. (НАСТАВИТЕ СЕ)

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Један полицијски писар пита:

„Како се казни онај, код кога се нађу лакше мере као: кантари, ваге, тегови и т. слично, а за кога није утврђено да се овим мерама служио, јер у својој радњи, где су ове мере нађене, има и тачних; а како, опет, каџица, код кога се поред стакала са одређеном мером (на самом стаклету, чаши и т. сл. пише колика је запремина) нађу и таква, на којима нема никаквог обележја?“

— На ово питање одговарамо:

Они, код којих се само нађу лажне мере (били они трговци или продавци у опште), а није утврђено да су се тим лажним мерама служили, казниће се по чл. 27. под Б. тач. 1. закона о мерама од 5 до 20 талира.

Они пак, за које се утврди да су се овим лажним мерама и служили, казне се уз горњу казну још и по § 382 т. 2. кр. закона.

Кафеџије и механџије, код којих се нађу стакла без означаја запремине, казне се по чл. 27. под Г. т. 2. закона о мерама.

II

Суд општине бошњанске, актом својим Бр. 784, пита:

Догоди се, да извесна лица једном тужбом оптуже по тројицу или четворицу, било по кривичном било по грађанском спору, и суд донесе одлуку и све тужене осуди или на казну или на плаћање дуга.

Од осуђених поднесе жалбу један, под својим потписом, доказујући у овој, да је пресуда према свима незаконита, и суд или виша власт пониште пресуду.

Да ли је тада пресуда поништена само према ономе, који је жалбу потписао, или је она поништена према свима осуђенима, кад је у опште нађено да је она незаконита?*

— На ово питање одговарамо:

Сваки осуђени дужан је да се жали сам или преко пуномоћника, ако, наравно, са осудом није задовољан.

Који год пропусти да употреби право жалбе у року, који је законом остављен, према њему је осуда постала извршном без обзира на то, што је она поништена према другоме, који се жалио, као незаконита.

III

Један општински деловођа пита:

Молим уредништво за објашњење преко листа о следећем:

1. може ли неко усинити по писменом уговору, потврђеном од стране општинске власти, надлежног свештеника и старатељског судије, — свога зета, за кога му је удата рођена кћи, и да ли усињени зет постаје сродник, раван крвном сродству, и да ли исти може и даље остати зет, односно муж кћери свога поочима;

2. на случај, да усињени зет не може бити муж кћери свога поочима, шта треба предузети, па да се без греха пред црквом, Богом и нашим земаљским законима остане — да ли се може раскинути пред црквом и под благословом закључено усиновљење, па да зет и даље остане зет, или се мора тражити развод брака, и

3. да ли има одговорности за оне, који потврђују усиновљење у овом случају и најзад; да ли су општински чланици, надлежни свештеник и друга надлежна лица, која овакове уговоре потврђују, дужни да сами и по званичној дужности овакова усиновљења спречавају, или ће они моћи тврдити ове без обзира на веру и закон.

Објашњење ово тражим зато, што се за овакав један случај подноси на по-

тврду уговор, а као редовни читалац Полицијског Гласника на овакова објашњења нисам наишао. —

— На ово питање одговарамо:

Деца усвојена на начин прописан §§ 137., 143. и 145. грађанског закона, равнају се, према § 136. поменутог закона, рођеној деци, и улазе у сва права било лична било уговорна или наследна као и рођена.

Сагласно овим наређењима грађанског закона и црква признаје ова усиновљења, кад су уз њено суделовање извршена, и поставља између усињеника и поочима исте родбинске одношаје и степене сродства, који важе и за децу по крви и духовном сродству — кумству.

Тако гледајући на случајеве усиновљења, црква забрањује ступање у брак између ових сродника све до 7 степена закључно у нисходећој линији.

Крмчија у глави 50 (по последњем издању 51) изречно вели: *„језе от усиновленија сродство запрешчајетсе даже до седмаго степене, јакоже и од свјатаго крешченија суише в. нисходјашних точију“.*

Изједначујући овако сродство по усиновљењу са духовним сродством по кумству, које опет има свога основа у 53. правилу труског васељенског сабора, црква га једновремено истиче и као сметњу за брак и као основ за развод овога.

Међу примерима из Крмчије, који су изнесени у § 93. грађ. закона као узроци због којих се закључени брак уништава, у тачци 9. износи се и овај: *„између сродника у стеаенима црквом строго забрањеним“.*

Узимајући сада, да би усиновљењем зета између овога и жене му настало духовно сродство II степена, јер би они од мужа и жене постали духовни брат и сестра, црква би морала узети то као повод за уништење закљученог брака.

Такви се случајеви — усинење зета — нарочито помињу као основ за уништај брака (Номоканон Фотијев, наслов XIII. гл. II тумачење Теодора Валсамона антиохијског патријарха и М. Властара Синтагмат гл. 8.).

Кад би, дакле, настао такав случај, да усињени зет постане својој жени духовни брат, онда они не би требали остати даље у заједници и настала би дужност духовних власти, да овај брак униште, јер би иначе за досадашњег мужа и жену настао случај конкубината и родооскрвњења § 204. кр. закона.

Наравно, да ни општински суд ни полицијска власт, не могу предузимати никакве кораке против ових, за поменута дела, докле духовна власт не уништи брак, пошто је само она надлежна да каже: какав остаје положај брака према новом сродству.

За ове власти само настаје дужност, да о овоме известе Духовни Суд.

Нема сумње, да би у оваквим случајевима било паметније тражити да се усиновљење уништи у смислу § 147. грађанског закона, јер оно од тога тренутка не оставља никакве верозаконске последице, пошто се оно и иначе не заснива

кроз обреде Свете Тајне, као н. пр. крштење, венчање и т. д. него молитвом, којом се призива благослов Божји на усињеника и поочима, и на тај начин даје карактер духовног сродства само по томе, што то изискују обзиром о високом значају родбинских одношаја.

И општинске власти, и свештеници и првостепени судови имају дужност, да усиновљења којима би се поткопавала светиња брака и ови доводили у питање, одлучно одбијају и осујећавају, јер ако они по својој надлежности имају дужност да утврђују извесне обвезе, створене вољом странака, они су тако исто дужни да одбију потврду сваког оног акта, који је противан законима или је неморалан, (§ 538. грађ. закона), јер кад они свесно учине овај грех, онда су одгорни за повреду своје дужности.

IV

Деловођа општине шапинске пита:

„Може ли се заменити казна затвора новцем и оним лицима, која су осуђена по тужби приватнога за дела из § 391. кр. закона или не?“

— На ово питање одговарамо:

У бр. 30. „Полицијског Гласника“ за прошлу годину, дат је одговор под II на истоветно питање.

Треба прочитати поменути одговор, па ће он бити одговор и на ово постављено питање.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

Т Р А Ж Е С Е

Милоја сина Владимира Антонијевића, из Банџине, који је 13. пр. м-ца отумарао од своје куће и до данас се није јавио, тражи начелник среза јасеничког окр. смедеревског, ради предаје родитељима. Милоје је стар 14 година, малог раста, широкх образа, округла лица, великих зелених очију, плаве косе; од одела има на себи: гуњ од сукна, панталоне од материје, на ногама сељачке чаране и опанке, а на глави прогорелу шајкачу.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да Милоја живо потраже у својим домањима и нађеног упуте поменутом начелнику с позивом на акт Бр. 8373.

Петра, сина Драгутина Живадиновића, из Рујишта, који је 1. тек. м-ца отумарао од своје куће незнано куда, тражи начелник среза расинског, ради предаје родитељима. Петар је стар 17 година, високог раста, у опште приомањаст; у сељачком је оделу, на глави има сламни шешир, а на ногама опанке.

Нека га све полицијске и општинске власти потраже и нађеног упуте поменутом начелнику с позивом на депешу Бр. 4858.

П О Т Е Р Е

Тодора Станковића, из Ђуприје, који је 23. фебруара уништен са осуде, тражи начелство окр. моравског, ради надржања полицијског надзора. Он је стар 50 година, средњег стаса,

просед, жућкасто-зелених очију, у сукненом сељачком оделу.

Нека га све полицијске и општинске власти потраже и нађеног упуте поменутом начелству с позивом на акт Бр. 3895.

Јован Марјановић, осуђеник београдског казненог завода, 2. тек. м-ца побегао је испред стражара са осуђеничког топчидерског гробља, где је био на раду. Јован је стар 18 година, средњег раста, жућкасто плавих очију, смеђе косе; од особенних знакова има: белегу од ране, у облику криве линије, величине 2 см., на сре-

Костићу, из Десине. Коњ је матор 3 године, угасито-зелене длаке, цваст, у задњу леву ногу путаст. Денеша начелника среза рамског Бр. 7531.

Ноћу између 20. и 27. прошл. м-ца непознати крађивци украли су једну кобицу Станоју Станојевићу, земљоделцу из Дружетића. Кобила је матора 8 година, зелене длаке, и са жигом положено „Т“. Акт начелника среза подгорског Бр. 4776.

27. прошл. м-ца непознати крађивац украо је једног коња Јовану Нешковићу, из Вањце,

придигао једном сељаку 40 динара. Новац је код њега нађен и предат сељаку, а он је притворен. Милан је, међутим, успео да побегне. И он је истих година као и Ђура, повисок, плав, родом из чачанског округа.

Док је Ђура био код Управе гр. Београда у притвору стигао је из Шапца извештај, да он тамо има да одговара за више кривичних дела, те га је београдска полиција спровела шабачком начелству ради истраге по тим делима. Он је свакако и по другим местима вршио крађе и преваре. На саслушању је изјавио да је у Пироту и Свилајници био у затвору, а и у Јагодини био је, вели, под истрагом и у притвору за крађу новца под именом Ђуре Крњајића из Свилајница.

Нека све полицијске власти известе шабачко начелство ако Ђура (чију фотографију износимо) има још где да одговара за какво кривично дело, а Милана потраже и у случају проналаска спроведу истом начелству.

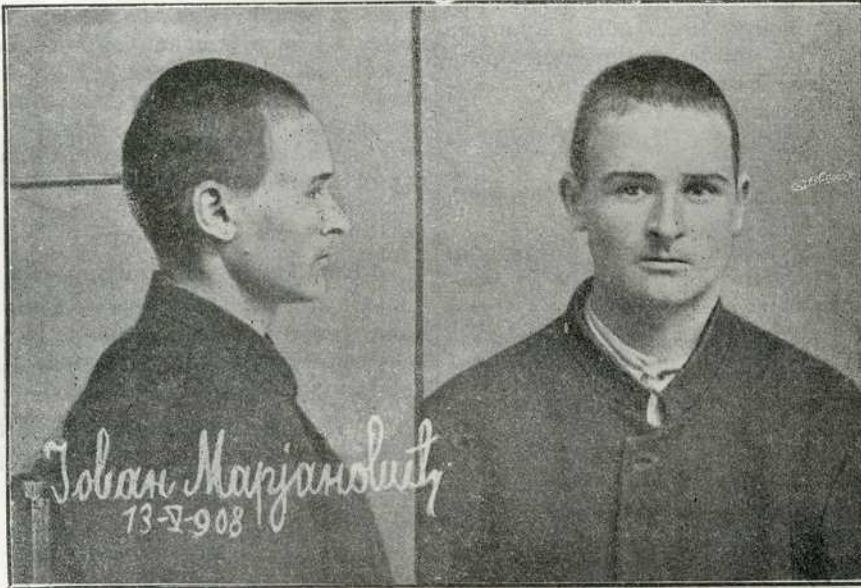
НАЂЕН ЛЕШ

У атару општине чумићке, у срезу крагујевачком, нађен је један леш непознатог човека, чија идентичност још није утврђена. Непознати је стар око 55 година, средњег раста, проседо-смеђе косе, браде и бркова; у горњој вилицы нема оба очњака и први десни кутњак; на себи има половно сукнено сељачко одело, на ногама опанке, а на глави шубару.

Позивају се све полицијске и општинске власти, да потраже фамилију овог непознатог леша, а и приватни се моле ако би што знали што би ишло у прилог утврђења његове идентичности, да о томе известе начелство округа крагујевачког с позивом на акт Бр. 8996.

УХВАЋЕНИ

Милосав Станојевић, родом из Крушевца, чију смо потерницу извели у 17. броју листа, ухваћен је, те је према томе престала потреба за даљим његовим тражењем.

дњи десног образа; б) брадавицу, величине пшеничног зрна, на левој јагодици; в) белегу од ране, неправилног облика, величине 1/1.5 см., при дну леве стране потиљка.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима да Јована најживље потраже у својим домањима и нађеног под јаком стражом спроведу топчидерском казненом заводу с позивом на денешу Бр. 2301.

Никола Иванов, из Трна у Бугарској, извршио је крађу новца у суми од 100 наполеона и побегао. Никола је стар 22 године, средњег раста, снажан, округлог првенкастог лица, плаве косе, без бркова; у црном је оделу, на глави има зелен мек шешир, а на ногама црне ципеле.

Обраћамо пажњу свима полицијским а нарочито пограничним властима на његову појаву. На случај проналаска треба га притворити и одмах известити Управу града Београда с позивом на акт Бр. 21583.

Живојин Стокић, терзијски радник, родом из Курјаче, 29. прошл. м-ца извршио је крађу еспана Јовану Траиловићу, терзији у Пожаревцу и побегао. Живојин је стар 34 године, средњег стаса, у опште смеђ; у грађанском је оделу, на ногама има ципеле, а на глави шешир.

Позивају се све полицијске и општинске власти да Живојина живо потраже и нађеног спроведу начелству окр. пожаревачког с позивом на денешу Бр. 6322.

КРАЂЕ СТОЈЕ

Ноћу између 5. и 6. тек. м-ца непознати крађивци украли су једног коња Младену

Коњ је матор 8 година, доратасте длаке, у задњу ногу путаст, са жигом „Л“. Акт начелника среза трнавског Бр. 6002.

Скреће се пажња свима полицијским и општинским властима на ову покрађу.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Ђура Игњатовић, звани „Штрк“, родом из Шапца, коцкар, крађивац и варалица,

стар 22 године, ухваћен је пре неколико дана у Београду када је у друштву са **Миланом Петровићем**, званим „Еркац“, опет коцкаром, на преваран начин, потурањем кесе, био

Станоје Вељковић, из Клајића, среза ја. браничког, чију смо потерницу извели у 18-броју листа, ухваћен је те је према томе престала потреба за даљим његовим тражењем.